

Ljubljana, 9. 4. 2018

ZADEVA: Vprašanja strankam pred volitvami 2018

Spoštovani,

dovolite nam, da vam v imenu članic in članov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov Slovenije PERGAM pred volitvami v Državni zbor Republike Slovenije zastavimo nekaj vprašanj. Vaši odgovori bodo našim članicam in članom pomagali pri odločanju, komu bodo oddali svoj glas, za nas pa bodo zagotovo podlaga za sodelovanje z vami v prihodnje.

Vprašanj se je nabralo precej, a so prav vsa izjemnega pomena za naše delo, tako da se vam v naprej zahvaljujemo za sodelovanje. Tako vprašanja kot odgovore bomo objavili na naših spletnih straneh, predstavili članicam in članom ter drugi zainteresirani javnosti.

Prosimo, da nam odgovore čim prej posredujete na oba e-naslova:

zsss@sindikat-zsss.si

pergam@siol.net

Lidija Jerkič,

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

Jakob Počivavšek,

Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM

Seznam vprašanj – volitve 2018

SPLOŠNO:

Katera področja v Sloveniji je po vašem mnenju potrebno urediti? Pojasnite po 3 najpomembnejše rešitve na področjih, kjer menite, da so spremembe nujne.

[Urediti je potrebno številna področja, bistveno je, da vsaj omejimo korupcijo in preprečimo akutno prelivanje javnega denarja v žepe zasebnih lobijev, podrobno imamo zadeve predstavljene v programu, ki si ga lahko preberete na naši spletni strani \[www.dobradrzava.si\]\(http://www.dobradrzava.si\).](#)

Kakšen je vaš program razvoja gospodarstva in delovnih mest v državi, usmeritev v razvoj novih, okolju prijaznih delovnih mest? Naštete 3 najpomembnejše cilje, ki jih boste zasledovali.

[Ukrepe na področju gospodarstva imamo opisane v našem programu, ki si ga lahko preberete na naši spletni strani \[www.dobradrzava.si\]\(http://www.dobradrzava.si\).](#)

Ali nameravate ohraniti obseg javnih storitev? Na kakšen način nameravate izboljšati učinkovitost, kakovost in dostopnost do javnih storitev? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali v ta namen.

[Obseg javnih storitev bomo ohranili. V ta namen pa bo potrebno izboljšati organizacijo javnega sektorja, odpraviti anomalije in nepotrebno administracijo.](#)

Kako se po vašem mnenju lahko izboljša položaj mladih? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali na tem področju.

[Položaj mladih se lahko izboljša z zagotavljanjem ustrežnejših pogojev za njihovo »osamosvajanje« od staršev. Za to sta ključna dva faktorja: zagotovitev dela \(službe\) in stanovanj \(lastniških ali najemniških\). Za zaposlovanje mladih je v osnovi ključna dobra gospodarska situacija in ustrezna izobrazba. Med ukrepi, ki jih bomo predlagali, so ključni nadgradnja vajeništva, vpeljava mentorskega sistema v javnem in zasebnem sektorju, sistemsko povezovanje študentov s sektorji gospodarstva na področjih, kjer se izobražujejo. Kar se tiče razpoložljivosti stanovanj bomo temeljito preuredili delovanje Stanovanjskega sklada in sistem subvencioniranja najemnin. Na trg nepremičnin, tudi višine najemnin, lahko vplivamo z ustreznim obdavčenjem nepremičnin.](#)

TRG DELA:

Ali menite, da je potrebna reforma trga dela s spremembo Zakona o delovnih razmerjih? Če da, kakšna?

[Da. Poleg številnih anomalij je potrebno bolje urediti status t. i. »fleksibilne« delovne sile, s. p.jev ipd...](#)

Kako gledate na prihodnost dela in na pojavljajoče se atipične in prekarne oblike dela? Katere ukrepe boste predlagali za zajezitev naraščanja števila atipičnih in prekarnih oblik dela? Kako boste spodbudili večjo vključenost delavcev v vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje za soočanje s spremembami, ki jih prinaša tehnološki razvoj in napredek?

[Problemi prekarnih oblik dela so v osnovi povezani z zlorabo teh oblik. Samo po sebi je logično, da se zaradi sprememb v načinu delovanja gospodarstva, novih konceptov... pojavljajo fleksibilni sistemi zaposlovanja, ki pa jih je potrebno bolje urediti in zagotoviti osnovno varnost delavcev.](#)

Ali se nam v Sloveniji v prihodnje obeta dualni sistem trga dela? Zakaj? Če je odgovor pozitiven: kakšen dualni sistem, katere so temeljne značilnosti tega sistema?

[Trg dela se v naslednjih nekaj letih ne bo veliko spremenil. Bistveno bo, da uredimo fleksibilne načine zaposlovanja in zaščitimo delavce pred zlorabami, ki vplivajo na njihovo socialno varnost.](#)

Kako razumete pojem »fleksibilnost delovnega razmerja«? Ali sta fleksibilnost delovnega razmerja in zmanjševanje pravic delavcev neločljivo povezana? Zakaj?

[Odgovor na to izhaja iz že predstavljenih predhodnih odgovorov.](#)

EKONOMSKO PODROČJE:

Ali menite, da je raven in distribucija plač v Republiki Sloveniji ustrezna ali ne, in če ne, v čem vidite problem in v čem rešitev?

[Problem je nizka dodana vrednost v večini sektorjev, kar se odraža v nizkih plačah in pozneje še v nižjih pokojninah. V tem trenutku v Sloveniji ustvarjamo armado revežev, za kar bo potrebno temeljito reformirati naš pokojninski in socialni sistem.](#)

Kakšna je vaša usmeritev na področju davčne politike; ali podpirate dodatno prerazdelitev davčnih bremen (z dela in potrošnje na kapital) in s tem nadaljnjo davčno razbremenitev dela in plač? Ali bi morala biti po vašem mnenju takšna prerazdelitev z vidika javnofinančnih prihodkov nevtralna, in če ne, s kakšnimi ukrepi bi izpad nadomestili, katere javne storitve ali transferje iz proračuna bi zmanjšali ali ukinili? Kaj menite o spremembi sistema davčnih olajšav, znižanju stopnje DDV in uvedbi dodatne znižane stopnje DDV za posamezne ključne izdelke za mlade družine, za ključne življenjske artikle?

[Velikih rezerv za razbremenitev dela ni, kar je očitno iz strukturnih proračunskih težav. Zmanjšanje DDV ni smiselno, ker ne bo imelo željenih »socialnih« učinkov, prav tako teh učinkov ni v primeru znižanih stopenj za posamezne skupine. Različne stopnje DDV samo nepotrebno povečujejo stroške administracije in obračunavanja davka.](#)

Ali ste pripravljeni podpreti spremembo zakona o minimalni plači, s katero bi se iz definicije minimalne plače izločili vsi dodatki?

[Pri minimalni plači je ključno to, da zagotavlja spodobno življenje delavcev. To pa pomeni, da bi moral biti neto prejemek delavcev vsaj na ravni zneska praga revščine.](#)

Ali se strinjate, da se uvede obvezna delitev dobička med zaposlene?

[Instrumenti prisile v gospodarstvu niso del naše filozofije, smo pa za davčne spodbude na tem področju, ki bodo bolj učinkovite.](#)

Ali nameravate ohraniti enotni sistem plač v javnem sektorju? Ali menite, da je potreben kakšnih sprememb, in če da, katerih (naštejte ključne 3)?

[Načeloma smo za enotni plačni sistem, v katerem je potrebno odpraviti anomalije pri vrednotenju različnih poklicev.](#)

Ali nameravate zaključiti pogajanja s sindikati javnega sektorja, ki jih je začela prejšnja vlada, in če da, kakšna bodo vaša izhodišča oziroma ali boste upoštevali tisto, kar je bilo z večino sindikatov v dosedanjih pogajanjih že usklajeno?

[Ker nimamo vpogleda v pogajanja, kjer nismo sodelovali, bi bile zaveze iz tega naslova neresne.](#)

ENAKE MOŽNOSTI:

Kakšen je vaš pogled na vlogo družine (žensk) pri dolgotrajni oskrbi? Je skrb za ostarele predvsem naloga in odgovornost družine v obliki neformalne oskrbe na domu ali je oskrba naloga in odgovornost države in lokalne skupnosti v obliki formalne oskrbe, ki jo izvajajo javne in zasebne institucije?

[Vloga žensk je seveda izredno pomembna, nič manj odgovornosti pa nimajo moški. Ostareli ne bi smeli biti samo breme družine, oskrba ostarelih je absolutno stvar države, ki mora vzpostaviti sistem zadovoljevanja njihovih potreb. Starost namreč ni bolezen, ampak obdobje življenja, ki je pač povezano z določenimi značilnostmi. Tudi otroci niso samo stvar družine, država jim zagotavlja varstvo in oskrbo. Poskrbeti moramo za vse generacije, njihove specifike in potrebe.](#)

Razlike v plačah med spoloma se po letih povečujejo. Kaj boste naredili, da se ta trend zaustavi?

[Začeli bomo v javnem sektorju, kjer imamo pristojnost. Enako plačilo za vse, ne glede na spol.](#)

Kaj boste naredili, da boste zmanjšali brezposelnost mladih, izobraženih žensk?

[Brezposelnost mladih je v osnovi stvar splošne gospodarske situacije, ta v tem trenutku ni slaba, bi pa lahko bila še boljša. Tudi brezposelnost mladih se znižuje. Brezposelnost mladih žensk pa ni nič bolj problematična od brezposelnosti mladih fantov, moških.](#)

VARNOST IN ZDRAVJE:

Kaj konkretno boste storili za uvedbo diferencirane prispevne stopnje za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni kot ekonomsko spodbudo za vlaganje v varnost in zdravje pri delu?

[Sistem zavarovanja bomo temeljito prenovili, več o tem lahko preberete v našem programu.](#)

Kdaj boste, če boste na oblasti, sprejeli novi Pravilnik o poklicnih boleznih? In zakaj mislite, da ga ni že od osamosvojitve dalje?

[Nov pravilnik je nujen, sprejeli ga bomo v roku šestih mesecev po oblikovanju vlade, če bomo seveda v njej.](#)

SOCIALA:

Ali boste upoštevali usklajena Izhodišča za prenovo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih je sprejel Ekonomsko-socialni svet, in skupna stališča sindikalnih central, s katerimi naslednjo koalicijo seznanjajo, kakšno zdravstveno reformo podpirajo? (Če Izhodišč in stališč ne poznate, vam jih lahko posredujemo.)

[Socialni dialog je temelj Dobre države. Bo pa potrebno prevetriti načine usklajevanja stališč.](#)

Kakšen naj bo zakon o rezervnem demografskem skladu?

[Demografski sklad mora biti jedrni steber upravljanja državnega premoženja. Nanj bi prenesli vse strateško premoženje države, upravljanje pa mora biti neodvisno, v okviru državne družbe za upravljanje, ki ga bo vodila v skladu z usmeritvami Državnega zbora.](#)

Kako boste zagotovili ustrezen življenjski standard upokojevcev?

[Najprej bomo minimalno pokojnino za polno dobo dvignili na znesek, ki zagotavlja minimalno dostojno življenje, prag revščine.](#)

SOCIALNI DIALOG:

Kako gledate na socialni dialog in reprezentativnost socialnih partnerjev? Kakšen pomen imajo za vas sklepi Ekonomsko-socialnega sveta?

[To je razvidno iz naših prejšnjih odgovorov.](#)

Socialni dialog je del evropskega socialnega modela in element Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ali menite, da je čas, da socialni dialog postane ustavna kategorija? Ali menite, da Slovenija potrebuje socialni sporazum in ali si boste prizadevali za njegovo sklenitev?

[Potrebujemo kulturo konsenza, namesto kulture konflikta. Socialni sporazum, nova družbena pogodba je nujna za razvoj naše države. Razprava bo pa verjetno zanimiva in dolga.](#)

Kako vidite financiranje socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj (financirajo jih le člani sindikalnih in delodajalskih organizacij)? Ali menite, da Slovenija potrebuje splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo oziroma dogovor o politiki plač?

[Politika plač mora odpraviti sistemske anomalije in zagotoviti minimalno plačo na ravni praga revščine.](#)

Kakšen je vaš pogled na možnosti normativne ureditve razlik med pravicami članov in nečlanov sindikata?

[Sindikati so pomemben del sistema zagotavljanja pravic delavcev, pogosto pa se zgodi politična privatizacija sindikatov, ki ne koristi delavcem. Sistem sindikalnega boja je v mnogočem preživet.](#)